

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/136/2018
Identifikačné číslo spisu: 3114225488
Dátum vydania rozhodnutia: 24.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Slováčková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3114225488.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu E. D. H., bytom P., Z. X, zastúpeného JUDr. Blankou Nagyovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 44, proti žalovaným 1/ Atletickému klubu Spartak Dubnica nad Váhom, so sídlom v Dubnici nad Váhom, Tajovského 228/13, 2/ Slovenskému atletickému zväzu, so sídlom v Bratislave, Bajkalská 7A, zastúpenému JUDr. Petrom Filom, bytom F. C., C. XXX/X, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 14 C 94/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. septembra 2017 sp.zn. 19 Co 289/2016 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. marca 2016 č.k. 14 C 94/2014-90 žalobu zamietol; žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal. Žalobca sa v konaní domáhal ochrany jeho osobnosti tvrdiac, že žalovaní 1/ a 2/ do nej neoprávnene zasiahli zmenou názvu masovej atletickej súťaže v strednotratiarskej bežeckej disciplíne z "Hľadáme nového D. H." na "Hľadáme nových olympionikov". Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 11, § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Z vykonaného dokazovania vyvodil, že o názve náborovej bežeckej súťaže pre mládež a jeho zmene bol oprávnený rozhodovať výlučne Výkonný výbor žalovaného 2/, a to bez súhlasu žalobcu, keďže tento nie je jeho členom. Žalovaný 1/ o názve tohto podujatia nerozhodoval, iba realizáciu podujatia organizačne zabezpečoval, čiže nemohol žiadnym spôsobom zasiahnuť do osobnostných práv žalobcu v súvislosti so zmenou názvu súťaže. Žalovaný 1/ teda nie je pasívne legitimovanou stranou v spore a nemožno mu ukladať povinnosti, ktoré mu zo žiadneho právneho predpisu, ani zo zmluvy nevyplývajú. Preto vo vzťahu k žalovanému 1/ súd prvej inštancie žalobu zamietol. Konštatoval, že v konaní sa nepodarilo preukázať existenciu žiadneho zmluvného, ani iného záväzku, na základe ktorého by bol žalovaný 2/ povinný zotrvať pri pôvodnom názve bežeckého podujatia, ktoré od roku 2000 do roku 2011 nieslo

meno žalobcu. Žalovaný 2/ o zmene názvu podujatia rozhodol na 38. zasadnutí svojho Výkonného výboru dňa 23. novembra 2011 väčšinou hlasov v súlade s jeho stanovami. Za neoprávnený zásah do osobnostných práv by bolo možné považovať len to, ak by žalovaný 2/ pomenoval bežecké podujatie menom žalobcu bez jeho vedomia a súhlasu. Tým, že žalovaný 2/ meno a priezvisko žalobcu nepoužíva, do jeho práv nezasahuje a nárok žalobcu je teda neopodstatnený. V konaní nebol preukázaný žiaden zásah do osobnostných práv žalobcu, a preto náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch neprichádza do úvahy. Z uvedených dôvodov žalobu ako nedôvodnú v celkom rozsahu zamietol. Výsluch ďalších svedkov navrhovaných žalobcom považoval súd prvej inštancie za nehospodárny a zbytočný, a to vzhľadom na zistený skutkový stav veci. Náhradu trov konania úspešným žalovaným 1/ a 2/ v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal z dôvodu, že si tieto trovy neuplatnili.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 21. septembra 2017 sp.zn. 19 Co 289/2016 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“). Podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní žalobcom vznesené a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie v danom spore vykonal dostatočné dokazovanie, vyhodnotil každý dôkaz jednotlivo a všetky vo vzájomnej súvislosti, správne zistil skutkový stav veci a na vec aplikoval správne právne predpisy, ktoré i správne vyložil. Námietky žalobcu uvedené v podanom odvolaní, ktoré sú totožné s jeho námietkami uplatnenými v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd prvej inštancie vysporiadal, preto nemohli privediť zmenu napadnutého rozsudku. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané, ani tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, jeho právne posúdenie a v podrobnostiach na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Konštatoval, že zmena názvu masovej atletickej súťaže v strednotratiarskej bežeckej disciplíne nebola zásahom neoprávneným, súvisiacim s porušením chráneného základného práva žalobcu podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd uzavrel, že zmena názvu súťaže v strednotratiarskej bežeckej disciplíne z „Hľadáme nového D. H.“ na „Hľadáme nových olympionikov“ nebola neoprávneným zásahom do právom chránených záujmov žalobcu, bola v tolerancii zákonom akceptovateľnej a nebola spôsobilá porušiť, a ani len ohroziť osobnosť žalobcu. Žalobca nepreukázal zásah do svojej osobnosti, ktorej ochrany sa podanou žalobou domáha. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaným, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže im v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Zastáva názor, že prípustnosť dovolania je daná tým, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Dovolateľ namieta, že žalovaní 1/ a 2/ zmenou pomenovania súťaže pre slovenskú mládež pod názvom „Hľadáme nového D. H.“ bez vedomia a súhlasu žalobcu na „Hľadáme nových olympionikov“ ohrozili meno, vážnosť, česť a dôstojnosť žalobcu, čím došlo k upretiu jeho osobnostných práv na označenie súťaže jeho menom a priezviskom. Súdom oboch nižších inštancií vytýka, že nevykonali ním navrhnuté dôkazy výsluchom svedkov, nevysporiadali sa s pasívnou vecnou legitímáciou žalovaných 1/ a 2/. Dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie považuje za nedostatočne odôvodnený, nepresvedčivý, nepreskúmateľný, nezrozumiteľný, svojvoľný a zmätočný. Domnieva sa, že mu titulom ochrany jeho osobnostných práv nesporne prislúcha účasť na súhlase so zmenou názvu súťaže, ktorá na základe jeho súhlasu viac než desaťročie niesla jeho meno, resp. vyjadrenie jeho názoru, či stanoviska, čo žalovanými 1/ a 2/ nebolo akceptované. Namieta porušenie svojho práva na spravodlivý proces aj tým, že odvolací súd vo veci nenariadil pojednávanie, hoci to vyžadoval dôležitý verejný záujem. Odvolací súd nedal presvedčivé a jasné odpovede na podstatné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany a nereagoval ani na podstatné odvolacie námietky, keď sa obmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bez náležitého doplnenia o ďalšie dôvody. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu nesúhlasil s tvrdeniami uvedenými žalobcom v jeho dovolaní, ani s dôvodmi, pre ktoré žalobca navrhuje zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Zastáva názor, že súd prvej inštancie podrobne preskúmal žalobu, obom stranám sporu, tak žalobcovi, ako aj obom žalovaným bola daná možnosť riadne konať pred súdom, obe strany mali možnosť vyjadrovať sa počas pojednávania k prejednávanej veci a mali možnosť podávať súdu návrhy na dokazovanie svojich tvrdení. Odvolací súd rovnako podrobne preskúmal žalobcom napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a dôkladne sa zaoberal odvolaním žalobcu proti tomuto rozhodnutiu. Skutočnosti, na ktoré poukazuje žalobca vo svojom dovolaní, sú podľa názoru žalovaného 2/ len opakovaním argumentácie použitej žalobcom v žalobe a na pojednávaniach na súde prvej inštancie, následne aj v odvolaní, ktorá však nezohľadňuje platnú právnu úpravu osobnostných práv, ako ani skutkový a právny stav prejednávanej právnej veci. Vzhľadom k uvedenému navrhol dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 18/2018, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 209/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. V danom prípade dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalobcu, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

14. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti najzávažnejšie procesné nesprávnosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

16. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval už Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“; I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), podané sťažnosti však odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

17. Dovolateľ tvrdí, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený a nepreskúmateľný a že ním namietaná okolnosť zakladá vadu zmätočnosti. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (viď § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“). Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

18. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ (teda nie zmätočnosť) zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016 prijaté za predchádzajúcej právnej úpravy civilného konania, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

19. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

20. Dovolací súd mal na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu (I. ÚS 259/2018). Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií chápaných ako celok je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení ich rozsudkov sú citované ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie oba súdy náležite vysvetlili.

21. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom súladným so zákonom. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Žalobca tvrdí, že tým, že odvolací súd rozhodoval na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a s jeho skutkovými závermi (v súhrne, ale tiež v jednotlivostiach) sa stotožnil, porušil jeho právo na spravodlivý proces; takáto argumentácia žalobcu je neopodstatnená. Treba dodať, že ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať odvolací súd, ktorý za tým účelom môže v medziach zákona vykonávať dokazovanie. Dovolací súd nemôže preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (1 Cdo 272/2014, 2 Cdo 94/2016, 3

Cdo 460/2015, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 155/2015, 7 Cdo 21/2014, 8 Cdo 133/2016), lebo na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá možnosť vykonávať dokazovanie; v zmysle § 442 CSP je totiž viazaný skutkovým stavom zisteným odvolacím súdom.

22. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa zákonom stanovené parametre.

23. Pokiaľ žalobca vytýka odvolaciemu súdu nevykonanie ním navrhnutých dôkazov výsluchom svedkov, najvyšší súd pripomína, že (ani prípadné) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s ústavou posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neutržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

24. Dovolateľ tvrdí, že mu odvolací súd odňal jeho procesné práva tým, že na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie. Dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 384 ods. 1 CSP odvolací súd sám zopakuje dokazovanie v potrebnom rozsahu, ak má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Podľa § 384 ods. 2 a 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich napriek návrhu strany nevykonala súd prvej inštancie, a tiež za podmienok podľa § 366 CSP (a/ ak sa týkajú procesných podmienok, b/ ak sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, d/ ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie). O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje výhradne odvolací súd. Existencia dôležitého verejného záujmu by bola dôvodom na nariadenie pojednávania vtedy, ak by otázky, ktoré sú predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a týkali by sa väčšieho okruhu subjektov, ktoré nie sú stranami sporu, napr. pri uplatňovaní vlastníckych nárokov na pozemky využívané verejnosťou a pod. V prejednávaní veci však o takýto prípad nešlo, keďže predmetom sporu je ochrana osobnostných práv žalobcu ako jednotlivca. Okrem toho, Dohovor o ľudských právach a základných slobodách a ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva netrvá na tom, aby sa civilné konania (občianskoprávne spory) na každom stupni prejednávali verejne, t.j. na ústnych pojednávaniach. Požiadavka verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu bola zachovaná (č.l. 112 spisu), strany sporu boli riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 219 ods. 3 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom. Neopodstatnená je preto námietka žalobcu, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

25. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012 a tiež 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Na tom zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax odvolacieho súdu (R 24/2017 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). Tiež podľa názoru ústavného súdu (IV. ÚS 196/2014) prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

26. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa §

420 písm. f/ CSP prípustné, a preto ho podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne prípustné odmietol.

27. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.